

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 6 im. ks. dr. Bernarda Sychty w Kościerzynie

1. Wprowadzenie do programu

Szkoła Podstawowa nr 6 w Kościerzynie to placówka twórczego i wszechstronnego rozwoju ucznia, przygotowująca do dalszej nauki i życia we współczesnym świecie.

Prawidłowe wychowanie młodego pokolenia uważamy za równie ważny cel naszej pracy jak wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nasze działania pełnią w stosunku do nich funkcję wspierającą i uzupełniającą. Nauczyciele wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój dziecka, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Naszą koncepcję wychowania oparliśmy na wyborze określonego systemu wartości, który pragniemy przekazywać wychowankom etapowo w całym procesie kształcenia. Zawarliśmy w niej opis treści i działań wychowawczych, stanowiących całościowy program realizowany przez wszystkich nauczycieli. Nazwaliśmy wartości, przekonania i postawy, które będziemy kształtować, wzmacniać, ewentualnie eliminować.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz.483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r, Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)
- Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zmianami)
- ROZPORZĄDZENIE MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1113)

- ROZPORZĄDZENIE MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249)
- ROZPORZĄDZENIE MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstaw programowych wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego (Dz. U. poz.356)

Programy narodowe i krajowe:

- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży
- Narodowy Program Zdrowia

Rozdział 1.

Misja i wizja szkoły

"Kreatywni, otwarci, ciekawi świata"

Jesteśmy szkołą, która wspomaga wszechstronny rozwój ucznia. Wyposaża go w umiejętności i wiedzę pozwalające kontynuować edukację na kolejnym etapie i funkcjonować w społeczeństwie.

Nasza szkoła to szkoła:

- autonomiczna, demokratyczna, humanistyczna
- wymagająca, efektywna w nauczaniu i wychowaniu
- dobrze przygotowująca do edukacji na kolejnym etapie
- współtworząca kulturalną panoramę miasta
- bezpieczna i zdrowa
- szkoła sukcesu: rozwijająca, twórcza i przygotowująca do życia
- zaangażowana w lokalność, współpracująca z podmiotami służącymi rozwojowi uczniów
- szkoła z własnym obliczem, klimatem: szanująca tradycje i otwarta na nowoczesność
- ceniona i rozpoznawalna w środowisku

Kryteria sukcesu doskonalenia procesu wychowawczego:

- a. Szkoła rozpoznaje problemy wychowawcze uczniów oraz uwzględnia ich potrzeby w tym zakresie.
- b. Szkoła wspólnie z rodzicami opracowuje i realizuje program wychowawczo-profilaktyczny.
- c. Wymagania w zakresie zachowania i postaw są znane uczniom i stosowane są elementarne zasady kultury w kontaktach interpersonalnych.
- d. Rodzice identyfikują się ze szkołą swoich dzieci, w której akceptują zasady i normy obowiązujące w społeczności szkolnej.

Rozdział 2.

Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

1. Założenia ogólne

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, witalności;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynu, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

2. Zadania:

1. budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
3. wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
4. rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.

3. Cele szczegółowe:

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

4. Model absolwenta

Absolwent szkoły

- a) ma poczucie własnej godności i wartości,
- b) przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie,
- c) umie radzić sobie ze stresem,
- d) rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
- e) umie zastosować wiedzę w praktyce,
- f) jest asertywny, konflikty rozwiązuje w sposób negocjacyjny,
- g) jest otwarty na innych, szczery i życzliwy,
- h) odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,
- i) twórczo rozwiązuje problemy, jest kreatywny, otwarty, ciekawy świata,
- j) charakteryzuje go wrażliwość na innych i umiejętność współpracy,
- k) poprawnie posługuje się językiem polskim,
- l) sprawnie posługuje się językiem obcym,
- m) dba o swoje zdrowie i otoczenie.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

1. badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców na temat ich oczekiwań co do realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
2. diagnoz wychowawczych poszczególnych klas wykonanych przez wychowawców
3. ankiet wśród uczniów
4. analizy stanu wychowania w szkole:
 - podsumowania wyników corocznej klasyfikacji (drugoroczność, realizacja obowiązku szkolnego, frekwencja)
 - obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do e-dziennika,
 - sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

W wyniku diagnozy i ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

1. słaba motywacja do nauki;
2. niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń – uczeń;
3. w niektórych przypadkach nieszanowanie przez uczniów zapisy regulaminu szkolnego i ogólnie przyjęte normy społeczne, w tym zachowania agresywne uczniów i niszczenie mienia;
4. niska frekwencja rodziców w spotkaniach z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
5. niewłaściwe postawy uczniów wobec tematu zagadnień związanych z cyberprzemocą oraz korzystaniem z mediów społecznościowych;
6. kontynuować działania na rzecz profilaktyki zachowań ryzykownych, w tym przemocy, uzależnień (sposrożeń pedagoga, wychowawców, analiza wyników ankiet).

6. Kryteria efektywności.

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo – Profilaktyczny, a wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy wychowawczej.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz współpracują przy jego realizacji.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1. Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

2. Pedagog i psycholog szkolny:

- a) prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- b) diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
- c) udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- d) podejmuje działania z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych i innych problemów dzieci i młodzieży;
- e) minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- f) inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- g) pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- h) wspiera nauczycieli, wychowawców w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów) oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie uroczystości szkolnych, wyjść, wycieczek szkolnych,
- e) świadczy pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

4. Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) uczy pozytywnego myślenia i wytrwałości w dążeniu do sukcesu poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- d) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- e) koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

5. Rodzice:

- a) mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one sprzeczne z prawami dziecka,
- b) współpracują z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- c) znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę,
- d) wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- e) aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- f) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

Rozdział 3.

1. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas I-III

Zadania	Sposoby realizacji
Wzajemne poznanie się.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy.2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych.
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.	<ol style="list-style-type: none">1. Prowadzenie kół zainteresowań, dodatkowych zajęć sportowych i zajęć zgodnych z potrzebami uczniów.2. Indywidualna praca z uczniem uzdolnionym – przygotowanie go do konkursów.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczniowie stosują formy dobrego zachowania.2. Biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań - praca nad doskonaleniem swojego charakteru.
Bezpieczeństwo.	<ol style="list-style-type: none">1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami.2. Organizacja pogadarek i zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa.3. Realizacja programu „Autochodzik”; współpraca z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną.4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi i zasadami pierwszej pomocy.5. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach i przerwach.
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji.2. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytania książek.3. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej.
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	<ol style="list-style-type: none">1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka.2. Poznanie obowiązków ucznia.3. Uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc.4. Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
Dbłość o dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none">1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole.2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników.3. Współpraca z Samorządem Uczniowskim.
Kształtowanie postaw społeczno-obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczniowie kultywują tradycje związane z regionem i krajem.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym.
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od pierwszej klasy. 2. Przygotowywanie przedstawień teatralnych. 3. Korzystanie z różnych źródeł informacji.
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów: „Nie pal przy mnie, proszę!”, „Szkoła z witaminą”, „Wspólne drugie śniadanie”. 2. Pogadanki nt. zdrowego trybu życia. 3. Udział w konkursach profilaktycznych i konkursach nt. zdrowego żywienia. 4. Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz w organizacjach działających w szkole.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych zgodnych z potrzebami uczniów (zajęcia rozwijające, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne). 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem, psychologiem. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom i nauczycielom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców ze Statutem szkoły, regulaminami i programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną. 8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w szkoleniach, kursach i radach szkoleniowych.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.

2. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas IV-VIII i klas gimnazjalnych

Rozwój osobowości ucznia	
Zadania	Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich i cudzych stanów emocjonalnych (empatia), poczucia własnej wartości, dawania i otrzymywania wsparcia. • Kształtowanie umiejętności akceptacji siebie, budzenie zainteresowania własną osobowością. • Nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni i miłości. • Rozbudzanie postawy tolerancji i akceptacji dla odmienności narodowych, kulturowych, wyznaniowych, rasowych, światopoglądowych. • Propagowanie alternatywnych sposobów zachowań. • Wprowadzenie pojęcia „zachowanie asertywne”, rozpoznawanie obszarów własnej asertywności, radzenie sobie z odtrąceniem, zdobywanie umiejętności asertywnego odmawiania, asertywne reagowanie na krytykę, inicjowanie kontaktów towarzyskich. • Doskonalenie umiejętności negocjacyjnych. • Poznanie sposobów walki ze stresem. • Akcentowanie zachowań i cech pozytywnych. 	<p>Tematyka zajęć godzin do dyspozycji wychowawcy.</p> <p>Zajęcia z pedagogiem i psychologiem.</p> <p>Zajęcia socjoterapeutyczne.</p>
	Tematyka lekcji języka polskiego, historii, religii, wychowania do życia w rodzinie.
	Lektura właściwej prasy młodzieżowej i literatury.
	Spektakle o treściach profilaktycznych.
	Spotkania z pracownikami policji, kuratorami, terapeutami.
	„Marsz przyjaźni”.
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy umiejętności obrony własnych poglądów i wartości. • Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków przekazu informacji. 	<p>Treści programowe różnych przedmiotów oraz godzin do dyspozycji wychowawcy.</p> <p>Zajęcia w bibliotece szkolnej, pracowniach informatycznych (korzystanie z Internetu).</p> <p>Oglądanie wartościowych filmów i sztuk teatralnych.</p> <p>Dyskusja / debata na zajęciach lekcyjnych z zachowaniem zasad kultury.</p>
	Wyjazdy do teatru, filharmonii, oglądanie filmów w kinie.
	Obcowanie z muzyką i tańcem (zajęcia zespołu tanecznego, chór, zajęcia artystyczne).
<ul style="list-style-type: none"> • Troska o kulturę słowa. • Aktywny udział w kulturze społeczności szkolnej i lokalnej. 	<p>Wyjazdy do teatru, filharmonii, oglądanie filmów w kinie.</p> <p>Obcowanie z muzyką i tańcem (zajęcia zespołu tanecznego, chór, zajęcia artystyczne).</p>

	Inscenizowanie fragmentów utworów literackich, przygotowywanie jasełek.
	Szkolne Dni Teatru.
	Szkolny przegląd artystyczny.
	Przygotowywanie i udział w uroczystościach szkolnych.
	Rozwój czytelnictwa; imprezy propagujące czytelnictwo, projekty edukacyjne.
Kształtowanie postaw przygotowujących do pełnienia ról społecznych i obywatelskich	
Zadania	Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie umiejętności skutecznej komunikacji w rodzinie. • Uświadamianie podstawowych zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich. • Zapoznanie z psychologicznymi, społecznymi i etycznymi problemami życia rodzinnego. • Wprowadzenie w problemy planowania rodziny. • Szczerość i zaufanie jako podstawa stosunków rodzinnych. • Uświadomienie znaczenia tradycji rodzinnych. 	Treści programowe wychowania do życia w rodzinie, języka polskiego, biologii i przyrody, religii, godzin do dyspozycji wychowawcy, edukacji wczesnoszkolnej.
	Klasowe uroczystości z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca, Dnia Babci i Dnia Dziadka.
	Klasowe spotkania wigilijne i inne uroczystości.
	Pikniki z udziałem uczniów i rodziców.
	Szkolny festyn rodzinny.
<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie swoich praw obywatelskich. • Przygotowanie do uczestniczenia w życiu społeczeństwa demokratycznego. • Wdrażanie do samorządowego działania na terenie szkoły. • Zapoznanie z miejscami i instytucjami istotnymi dla naszego państwa. • Kształtowanie charakteru: poszanowanie praw człowieka, aktywność społeczna, wrażliwość społeczna, bezinteresowność, obowiązkowość, punktualność, odpowiedzialność, rzetelność, zaradność, pracowitość, przygotowanie do obowiązków zawodowych. • Zapewnienie młodzieży poczucia godności i wolności osobistej. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa uczniów. • Realizacja idei partnerstwa w stosunkach uczniów z dorosłymi. • Tworzenie warunków do zaistnienia samokontroli, samooceny i samodyscypliny. 	Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury).
	Treści programowe różnych przedmiotów.
	Umożliwianie uczniom podejmowania różnych inicjatyw w klasach i w szkole.
	Organizowanie imprez i uroczystości szkolnych.
	Umożliwienie współdecydowania w sprawach uczniów.
	Demokratyczny wybór Samorządu Uczniowskiego i Młodzieżowej Rady Miasta.
	Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.
Organizacja akcji charytatywnych i udział w nich.	

<ul style="list-style-type: none"> Aktywne i pożyteczne spędzanie czasu wolnego. 	Biwaki, wycieczki.
	Dyskoteki, noc w szkole.
	Zajęcia sportowe i rekreacyjne.
	Udział w zajęciach kół zainteresowań i działalność w organizacjach szkolnych.
	Udział w konkursach przedmiotowych, tematycznych i artystycznych oraz w zawodach sportowych.
	Zajęcia artystyczne – publiczne prezentowanie efektów pracy.
Kształtowanie postaw patriotycznych	
Zadania	Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> Poznanie historii i tradycji naszego narodu, budzenie poczucia świadomości narodowej. Rozbudzanie poczucia dumy narodowej. Hymn narodowy jako symbol naszej dumy i jedności narodowej. 	Zapoznanie z różnorodnością legend związanych z korzeniami państwowości polskiej.
	Wyjazdy i wyjścia poświęcone poznawaniu historii państwa polskiego.
	Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej – wyjazdy do Sztutowa.
	Wycieczki do Muzeum II Wojny Światowej i Europejskiego Centrum Solidarności.
	Wycieczki do Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie.
	Odwiedzanie i porządkowanie grobów.
	Uroczystości szkolne.
	Udział w uroczystościach i konkursach organizowanych przez muzea.
Poszanowanie historii i kultury regionu oraz innych kultur i tradycji	
Zadania	Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> Umacnianie więzi z własnym regionem poprzez poznanie jego specyfiki historycznej, przyrodniczej, geograficznej, etnograficznej i kulturowej (poznanie własnego dziedzictwa kulturowego oraz statusu kaszubszczyzny). Poznanie historii i tradycji szkoły. 	Poznanie najbliższego otoczenia, w tym osobliwości przyrodniczych (spacery po mieście, bliskie wycieczki krajoznawcze).
	Poznanie legend, baśni i tradycji lokalnych.
	Kształcenie świadomości własnego pochodzenia.
	Poznanie warunków życia ludzi w przeszłości podczas wycieczek regionalnych.
	Lekcje języka kaszubskiego.
	Popularyzowanie obrzędowości kaszubskiej, zwyczajów oraz wykorzystanie ich jako tworzywa w programach artystycznych.
	Obchody Dni Patrona: konkursy literackie i plastyczne, zwiedzanie Izby Patrona, wycieczka „szlakiem Patrona”, wystawy o tematyce regionalnej, uroczysty apel.
	Udział w uroczystościach i imprezach regionalnych.

	Uczestnictwo w konkursach o tematyce regionalnej.
<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie krajów Unii Europejskiej i istoty wspólnoty europejskiej. • Poznanie różnorodności kulturowej krajów UE - postawa liberalna, tolerancyjna. 	Treści programowe geografii, edukacji wczesnoszkolnej, języków obcych, wiedzy o społeczeństwie.
	Organizacja Europejskiego Dnia Języków Obcych.
	Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji odmiennych kultur.
	Zapoznanie z europejskimi twórcami literatury, filmu i muzyki.
Kształtowanie postaw proekologicznych	
Zadania	Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego. • Łączenie wiedzy z działalnością praktyczną. • Kształtowanie opiekuńczej postawy i odpowiedzialności za oswojone zwierzę. 	Zajęcia na lekcjach przyrody, biologii, geografii, chemii, fizyki.
	Działalność w kole LOP.
	Wskazywanie odpowiednich programów telewizyjnych, stron internetowych, czasopism i książek o tematyce ekologicznej.
	Wyjścia do oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody.
	Wykonywanie gazetek na tematy związane z degradacją środowiska.
	Poznanie najbliższej okolicy (parki, lasy, akwenty, rezerваты przyrody, aleje zabytkowe i ścieżki dydaktyczne, ekospacery).
	Udział w akcji „Sprzątanie świata” i Święcie Ziemi.
	Udział w zajęciach zielonych i błękitnych szkół.
	Zbiórka surowców wtórnych.
	Udział w projektach i konkursach ekologicznych.
Wychowanie prozdrowotne	
Zadania	Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie świadomości uczniów, rozszerzanie ich wiedzy na temat uzależnień (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, dopalacze, telefony komórkowe, gry komputerowe). • Pokazywanie alternatywnych sposobów życia, umożliwianie realizacji interesujących form spędzania czasu wolnego. • Otoczenie specjalnymi oddziaływaniami wychowawczo-terapeutycznymi młodzieży szczególnie zagrożonej 	Pogadanki, rozmowy, filmy, konkursy, pokazy multimedialne.
	Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne.
	Edukacja zdrowotna w ramach lekcji wychowania fizycznego.
	Program „Szkoła z witaminą”.
	Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.
	Współpraca z Sądem Rodzinnym i PPP.
Spotkania z pielęgniarką, lekarzem, policjantem, dietetykiem.	

<p>niedostosowaniem społecznym i patologią, m. in. narkomanią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie negatywnych konsekwencji i niebezpieczeństw nałogów oraz szkodliwego wpływu środków odurzających na organizm człowieka. • Uświadomienie konieczności zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw i wypoczynku. • Nauka zasad ruchu drogowego. • Promowanie zdrowego odżywiania, uświadamianie skutków nadmiernego odchudzania. • Wyrabianie nawyków higienicznych w odniesieniu do własnego ciała, ubioru, środowiska. • Rozbudzanie zainteresowań różnymi formami aktywności ruchowej. • Dbłość o prawidłową postawę ciała oraz świadome zapobieganie i przeciwdziałanie wadom postawy. • Prawidłowe odżywianie jako przejaw troski o zdrowie. 	<p>Prelekcje dla rodziców na zebraniach.</p> <p>Modernizacja sprzętu, wietrzenie pomieszczeń, odpowiednie warunki sanitarne.</p> <p>Dzień Sportu i inne imprezy sportowe.</p>
<p>Profilaktyka promująca zdrowy i bezpieczny styl życia.</p> <p>Promowanie zdrowego odżywiania.</p> <p>Uświadamianie skutków nadmiernego odchudzania się (anoreksja, bulimia).</p> <p>Aktywny wypoczynek.</p> <p>Zajęcia psychoedukacyjne - radzenie sobie ze stresem.</p>	<p>Dbłość o zapewnienie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym.</p> <p>Przedstawienie zasad zdrowego odżywiania na lekcjach biologii, wychowania fizycznego, techniki.</p> <p>Pogadanki na lekcjach biologii, wychowania fizycznego, godzinach wychowawczych.</p> <p>Zajęcia pozalekcyjne, SKS, koła zainteresowań.</p> <p>Wycieczki i wyjazdy fakultatywne.</p> <p>Monitorowanie zachowań uczniów w szkole.</p> <p>Prowadzenie pedagogizacji rodziców w celu uwrażliwienia ich na postawy dzieci oraz zwrócenia uwagi na ewentualne zmiany w zachowaniu dziecka (podczas zebrań klasowych). Pogadanki na temat zagrożenia bulimią i anoreksją w życiu młodego</p>

	<p>człowieka.</p> <p>„Żyje bez ryzyka AIDS” – realizacja szkolnego programu z organizacją konkursu Wiedzy o HIV/AIDS (szkolnego i międzyszkolnego).</p> <p>Uczenie umiejętnego zachowania się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu – zajęcia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p> <p>Pogadanki dotyczące higieny osobistej.</p> <p>Udział uczniów w akcji zbiórki i segregacji surowców wtórnych.</p> <p>Uczenie właściwych postaw życiowych, szacunku i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.</p>
Profilaktyka zagrożeń	
Zadania	Sposoby realizacji
<p>Profilaktyka zachowań ryzykownych</p> <p>- Przeciwdziałanie używaniu przez młodzież środków psychoaktywnych (tytoń, e-papierosy, alkohol, narkotyki, leki, dopalacze).</p>	<p>Nowe zagrożenie-dopalacze, e-papierosy – pogadanki na zajęciach z wychowawcami.</p> <p>Zajęcia na temat szkodliwości stosowania używek przeprowadzone na lekcjach wychowawczych, biologii, chemii, wychowania fizycznego oraz realizacja programów profilaktycznych np. „Znajdź właściwe rozwiązanie”, Unplugged, szkolny program Stop Przemocy.</p> <p>Przypomnienie uczniom regulaminu szkoły i obowiązujących procedur.</p> <p>Udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących narkotyków i innych substancji uzależniających (gazetki, tablice informacyjne, wystawy).</p> <p>Odpowiedzialność karna nieletnich: spotkania z Policją, Strażą Miejską, kuratorami sądowymi.</p> <p>Współpraca z Sądem Rodzinnym, Wydziałem</p>

<p>- Zapobieganie uzależnieniom od mediów, komputera, Internetu, telefonów komórkowych.</p> <p>- Uświadomienie uczniom istnienia sekt i zagrożeń płynących z przystąpienia do nich.</p>	<p>do spraw nieletnich.</p> <p>Informowanie rodziców o możliwościach uzyskania pomocy w przypadku problemu uzależnień w rodzinie.</p> <p>Wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych.</p> <p>Diagnoza środowiska szkolnego pod kątem problematyki uzależnień.</p> <p>Wskazywanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego.</p> <p>Konsekwencja w postępowaniu wobec uczniów przejawiających zachowania ryzykowne.</p> <p>Ewentualne kierowanie uczniów i rodziców do placówek wspierających: poradnie psychologiczne, poradnie uzależnień.</p> <p>Projekcje filmów edukacyjnych na tematy uzależnień.</p> <p>Spektakle profilaktyczne.</p> <p>Uświadomienie skutków uzależnień od gier komputerowych, telewizji, Internetu, telefonów komórkowych.</p> <p>Uświadomienie ujemnego wpływu przekazu audiowizualnego (bierny odbiór, narzucanie poglądów i gustów estetycznych).</p> <p>Pogadanki na temat metod pozyskiwania młodych ludzi do sekt – asertywność, uzyskiwanie pomocy.</p> <p>Wzmacnianie adekwatnej samooceny i poczucia własnej wartości w codziennej pracy edukacyjnej poprzez dostrzeganie i wzmacnianie mocnych stron uczniów, eksponowanie ich sukcesów osobistych.</p>
---	---

<p>Zapobieganie agresji i przemocy – troska o zdrowie i bezpieczeństwo oraz uczenie właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów rówieśniczych i sytuacji problemowych.</p> <p>- Eliminowanie zachowań agresywnych uczniów i kształtowanie właściwej postawy wobec przemocy.</p> <p>- Uwrażliwienie uczniów na kulturę słowa.</p>	<p>Zajęcia w klasach na temat agresji słownej i fizycznej.</p> <p>Objęcie pomocą ofiar i sprawców przemocy fizycznej i psychicznej.</p> <p>Zajęcia integracyjno - adaptacyjne z pedagogiem/psychologiem szkolnym dla nowych zespołów klasowych.</p> <p>Przypominanie uczniom procedur postępowania w przypadku stosowania agresji, przemocy wobec rówieśników – spotkania z przedstawicielem Policji, wychowawcą.</p> <p>Zajęcia poświęcone poznawaniu pozytywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych - dających możliwość samorealizacji i satysfakcji.</p> <p>Eliminowanie wulgaryzmów, wyciąganie konsekwencji w przypadku ich stosowania.</p> <p>Działania interwencyjne w postaci spotkań indywidualnych ze sprawcami/ofiarami przemocy.</p> <p>Uwrażliwienie uczniów na kulturę słowa - pogadanki na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Konsekwentne systematyczne reagowanie na każdy przejaw agresji i przemocy.</p> <p>Zawieranie kontraktów z uczniami oraz ściśle ich monitorowanie.</p>
<p>Zmniejszenie liczby uczniów opóźnionych w realizacji obowiązku szkolnego, pomoc w pokonywaniu trudności edukacyjnych, przeciwdziałanie wagarom i dbanie o dyscyplinę.</p> <p>Budowanie wśród uczniów motywacji do</p>	<p>Kierowanie uczniów z problemami edukacyjnymi na badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu zdiagnozowania przyczyny niepowodzeń.</p> <p>Organizowanie pomocy w wyrównywaniu braków wiedzy podczas zajęć dydaktyczno-</p>

<p>nauki.</p> <p>Pomoc uczniom mającym trudności w nauce.</p> <p>Rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych (budowanie pozytywnych kontaktów z ludźmi, radzenie sobie ze stresem, budowanie motywacji do nauki i samorozwoju).</p>	<p>wyrównawczych.</p> <p>Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.</p> <p>Zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych formach konkursowych.</p> <p>Stwarzanie uczniom możliwości do prezentowania swoich osiągnięć i zainteresowań.</p> <p>Zachęcanie uczniów biernych do większej aktywności intelektualnej i artystycznej (konkursy, zawody, imprezy klasowe i szkolne).</p> <p>Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach kół zainteresowań.</p> <p>Zajęcia z zakresu metod efektywnego uczenia się.</p> <p>Realizacja zajęć psychoedukacyjnych, warsztatów umiejętności, realizacja programów i projektów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy, konsultacje indywidualne.</p> <p>Częstsze stosowanie pochwał wobec uczniów zaangażowanych i pracujących systematycznie (przed klasą, na zebraniach rodziców).</p> <p>Prowadzenie ciekawych zajęć edukacyjnych metodami aktywizującymi.</p> <p>Indywidualne konsultacje z nauczycielami przedmiotów.</p> <p>Propagowanie czytelnictwa wśród młodzieży.</p> <p>Wyposażanie rodziców w wiedzę na tematy przyczyn niepowodzeń dydaktycznych oraz</p>
--	---

<p>Zapobieganie wagarom i innym przejawom uchylania się od obowiązku szkolnego.</p> <p>Dbłość o wysoką frekwencję.</p>	<p>sposobów pracy z uczniem w domu.</p> <p>Stać i konsekwentna kontrola nieobecności i spóźnień uczniów na wszystkich lekcjach.</p> <p>Przekazywanie informacji o frekwencji, ocenach w dzienniku elektronicznym i na spotkaniach z rodzicami.</p> <p>Rozmowy wychowawców z uczniami i ich rodzicami na temat wagarów – podejmowanie działań wychowawczych.</p> <p>Rozpoznawanie przyczyn i niepowodzeń szkolnych uczniów z niską frekwencją.</p> <p>Przestrzeganie zasad usprawiedliwiania nieobecności w określonym terminie.</p> <p>Współpraca z sądem rodzinnym, kuratorem, wydziałem ds. nieletnich.</p> <p>Wysyłanie informacji pisemnych lub na e-dzienniku do rodziców uczniów, którzy nie realizują we właściwy sposób obowiązku szkolnego.</p> <p>Bieżąca kontrola przyczyn i ilości ewentualnych spóźnień na lekcje.</p> <p>Podejmowanie działań (zgodnie z procedurami i przepisami prawa) wobec uczniów i ich rodziców w przypadku nieuzasadnionych nieobecności na zajęciach szkolnych.</p>
--	---

Rozdział 4.

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.